

**Рівненський державний
гуманітарний університет**

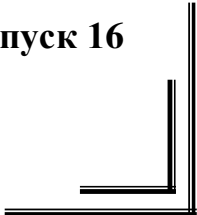

**Актуальні питання
психологічної науки**

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 16

Рівне - 2022

ББК 88

А 43

УДК 159.9

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. Рівне: РДГУ, 2022. Вип. 16. 120 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Воробійов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Павелків В.Р. – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету РДГУ;

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, академік АВШ, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ, перший проректор РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Ставицька О.Г. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ.

Друкується за рішенням вченої ради РДГУ (протокол № 5 від 26 травня 2022 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2022

2. Боулби Дж. Создание и разрушение эмоциональных связей. Москва: Академический проект, 2012.
3. Крижановська З., Бабак К. Емоційна прив'язаність дитини до матері як предиктор її соціальної адаптації до шкільного життя. *Психологічні перспективи*. Луцьк, 2022

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ПРИЗОВНИКІВ СТРОКОВОЇ СЛУЖБИ

Главінська Олена, кандидат психологічних наук, доцент, РДГУ

У сучасних умовах нашого життя, а саме під час воєнного стану в країні, де Збройні сили України виступають першочерговим гарантом нашої безпеки, необхідно дбати про ефективність психологічного супроводу армії, а також забезпечення психологічно-комфортних умов для військових. Вивчення особливостей психологічного супроводу військовослужбовців дасть можливість покращити його за допомогою різних сучасних методів та прийомів

Варто почати з того, що на строкову службу призиваються придатні для цього за станом здоров'я громадяни чоловічої статі, яким виповнилося 18 років, а отже вони є молодими особистостями, для яких процес психологічної адаптації, а також психологічний супровід є надзвичайно важливими..

Особливості поведінки військових детально розглядали такі вчені, як: І. Ліпатов, Л. Шестопалова, В. Афанасенко В. Запропоновані рекомендації щодо психологічного супроводу призовників строкової служби у працях Г. Ложкіна, В. Невмержицького.

Для того, щоб призовники комфортно почувалися у військовому колективі, були згуртованими та полюбили свою справу їм необхідно пройти процес психологічної адаптації, який відбувається мимовільно. С. Максименко, розглядає психологічну адаптацію, як процес взаємодії людини з середовищем, коли вона повинна враховувати особливості середовища й активно впливати на нього задля задоволення власних основних потреб і реалізацію значимих ланцюгів [1, 24].

Зробимо акцент на основних завданнях психологічного супроводу призовників строкової служби:

- індивідуальне консультування за запитом;
- підтримка у вирішенні конфліктних ситуацій, тренінги на розвиток згуртованості та комунікації військовослужбовців;

- використання арт-терапевтичних методик, бесіди, психологічні групові дискусії;
- надання необхідної інформації про нову для військовослужбовця соціальну ситуацію розвитку та норми військово-професійної поведінки;
- психологічна підтримка під час виконання нових обов'язків.

Досягти таких умов, щоб призовник узяв на себе відповідальність за те, що з ним відбувається, – основне завдання психолога, оскільки переважна більшість військових, що звернулися до психолога звинувачують зовнішні обставини у проблемах [2, 59]. Тому, не менш важливим є компетентність та професіоналізм самого психолога, що працює з військовими. Окрім професійних знань та вмінь спеціаліст має володіти значущими особистісними якостями: любити людей, бути проникливим, добрим, терплячим, відповідальним і комунікабельним [3, 148].

Отже, психологічний супровід призовників строкової служби, певною мірою, є визначним фактором її успішності, адже перш за все він зосереджений на успішній соціальній адаптації особистості та її мотивації. Завдання психолога полягає у створенні умов для успішної взаємодії призовників з групою, офіцерами, командуванням. Зробити службу солдата якомога комфортнішою - основна мета психологічного супроводу військовослужбовця.

Список використаних джерел:

1. Адаптація дитини до школи. Упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. Київ: Мікрос-СВС, 2003. 24 с.
2. Мозговий В. І. Дослідження поняття психологічного супроводу військовослужбовців на різних етапах службової діяльності. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Психологія». Вип. 63. 2017. с. 58-63.
3. Ліпатов І. І. Психологічна адаптація військовослужбовців до бойової діяльності: навч. посібник. Харків: ХВУ, 1999. 148 с.

МЕХАНІЗМ БОРОТЬБИ АБО ВТЕЧІ ЯК МОДЕЛЬ ПОВЕДІНКИ: ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ТА КЛІНІЧНІ АСПЕКТИ **Романюк Володимир, кандидат біологічних наук, доцент, РДГУ**

Волтер Кеннон (19.10.1871 р. – 01.10.1945 р.), видатний американський фізіолог і психофізіолог, у 1915 році відкрив функціональне

Зміст

Вступ	3
Артемова О. Психосоціальна допомога в умовах кризи	4
Бабак К. Роль прив'язаності у сприйманні романтичних взаємин чоловіками та жінками.....	6
Главінська О. Особливості психологічного супроводу призovníків строкової служби.....	8
Романюк В. Механізм боротьби або втечі як модель поведінки: психофізіологічні та клінічні аспекти.....	9
Рудюк О. Ціннісні пріоритети суб'єктів освітнього процесу у вищій школі.....	13
Савуляк В., Камінський А., Чичук Ю. Використання групового фокусованого інтерв'ю при підготовці соціальних проєктів для внутрішньо переміщених осіб.....	16
Савуляк В., Курята Н., Бабак А. Порівняльний аналіз ефективності кількісних і якісних методів соціально-психологічних досліджень	20
Андрійчук М. Особистісно-професійне самовизначення у ранній юності	25
Апостол М. Основні напрямки вивчення самореалізації особистості у психологічній науці.....	27
Бабак А. Психологічні чинники виникнення інтернет-адикції в підлітковому віці	30
Байдак В. Волонтерська діяльність студентської молоді	33
Балаушко О. Психологічні особливості виникнення шкільної дезаптації у дітей молодшого шкільного віку.....	34
Вінярська М. Особистісне самовизначення студентів у освітньому процесі.....	36
Воробей О. Психологічні особливості дітей підліткового віку та їх урахування в педагогічному процесі	39
Гамчук М. Психокорекційна робота з батьками, які виховують дітей з особливими потребами.....	42
Грицюк К. Психологічні особливості подолання тривожності студентів-психологів в умовах війни	43
Гурінчук Д. Професійне самовизначення: теоретичний аналіз.....	46
Гуцало Д. Психологічні особливості соціально-психологічної адаптації вимушено переселених осіб	48
Дереженко С. Психокорекція соціально-психологічного клімату в групі підлітків.....	51
Зайчук О. Військові дії як чинник міжособистісного конфлікту в	

підлітковому віці	53
Касянчик Л. Емпіричне дослідження психологічних чинників девіантної поведінки дітей підліткового віку	56
Кобець Д. Проблема креативності в психологічній науці	58
Козенюк М. Співвідношення емоційного інтелекту та комунікативної компетентності студентської молоді	60
Козенюк М. Теоретичний аналіз проблеми комунікативної компетентності студентської молоді	64
Конончук А. Психологічні особливості розвитку юнацького віку	66
Крук Я. Психологічні чинники підвищеної агресивності у дітей молодшого шкільного віку	69
Куришко А. Психологічні чинники подолання інтернет-залежності у підлітків	71
Курята Н. Дослідження життєстійкості як умови професійного зростання студента психолога	73
Левандовська А. Психологічні дослідження емоційного інтелекту у сучасній науці	75
Микитюк В. Психологічні особливості прояву агресивної поведінки у підлітковому віці	78
Мельникович І. Психологічні особливості прояву тривожності у підлітковому віці	80
Мовчко О. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на виникнення депресивних станів	83
Осіпчук А. Особливості формування гендерної ідентичності особистості у підлітковому віці	85
Парчук Т. Емоційний інтелект як чинник саморегуляції студентської молоді	88
Подерня Н. Психологічні чинники успішної адаптації особистості у соціальному середовищі	93
Пшенична Л. Емпатія як чинник розвитку міжособистісних відносин	95
Радчук О. Вплив емоційного інтелекту на розвиток міжособистісних стосунків сучасної молоді	98
Романюк О. Психологічні особливості впливу емпатії на розвиток комунікативної компетентності студентів	100
Сова Я. Психологічні проблеми вимушених трудових мігрантів	102
Хома О. Психологічні підходи до вивчення феномену академічної прокрастинації у студентському віці	105
Хомюк І. Психологія конфлікту у сучасній науці	108
Цицюра Д. Експериментальне дослідження проявів булінгу в освітньому середовищі	111

Цицюра О. Самоактуалізація майбутніх психологів у процесі професійної підготовки	114
Шуріна В. Психологічна корекція комунікативних навичок студентів	116
Зміст	118

Електронне видання

Актуальні питання психологічної науки.
Альманах студентського наукового товариства

Випуск 16

Наукове редагування – доц. Романюк В.Л.
Відповідальний за випуск – проф. Воробйов А.М.

Формат 60x80/16. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк арк. 5,9.